

Zbierka súdnych rozhodnutí

ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (tretia komora)

zo 6. júla 2017*

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania — Štátna pomoc — Nariadenie (ES) č. 800/2008 — Všeobecná skupinová výnimka — Rozsah pôsobnosti — Článok 1 ods. 6 písm. c) — Článok 1 ods. 7 písm. c) — Pojem ‚podnik v ťažkostiach‘ — Pojem ‚konanie vo veci kolektívnej insolventnosti‘ — Spoločnosť prijímajúca štátnu pomoc na základe regionálneho operačného programu Európskeho fondu pre regionálny rozvoj (EFRR), ktorej bola následne povolená preventívna reštrukturalizácia s cieľom pokračovania činnosti — Odňatie pomoci — Povinnosť vrátiť poskytnutý preddavok“

Vo veci C-245/16,

ktorej predmetom je návrh na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 267 ZFEÚ, podaný rozhodnutím Tribunale amministrativo regionale per le Marche (Regionálny správny súd Marche, Taliansko) zo 4. marca 2016 a doručený Súdnemu dvoru 28. apríla 2016, ktorý súvisí s konaním:

Nerea SpA

proti

Regione Marche,

za účasti:

Banca del Mezzogiorno – Mediocredito Centrale SpA,

SÚDNY DVOR (tretia komora),

v zložení: predseda tretej komory L. Bay Larsen, sudcovia M. Vilaras (spravodajca), J. Malenovský, M. Safjan a D. Šváby,

generálny advokát: M. Campos Sánchez-Bordona,

tajomník: A. Calot Escobar,

so zreteľom na písomnú časť konania,

so zreteľom na pripomienky, ktoré predložili:

— Regione Marche, v zastúpení: L. Di Ianni, avvocato,

— talianska vláda, v zastúpení: G. Palmieri, splnomocnená zástupkyňa, za právnej pomoci C. Colelli a M. Capolupo, avvocati dello Stato,

* Jazyk konania: taliančina.

- poľská vláda, v zastúpení: B. Majczyna, splnomocnený zástupca,
- Európska komisia, v zastúpení: D. Recchia a A. Bouchagiar, splnomocnení zástupcovia,

po vypočutí návrhov generálneho advokáta na pojednávaní 5. apríla 2017,

vyhlásil tento

Rozsudok

- 1 Návrh na začatie prejudiciálneho konania sa týka výkladu článku 1 ods. 7 písm. c) nariadenia Komisie (ES) č. 800/2008 zo 6. augusta 2008 o vyhlásení určitých kategórií pomoci za zlučiteľné so spoločným trhom podľa článkov [107 a 108 ZFEÚ] (Všeobecné nariadenie o skupinových výnimkách) (Ú. v. EÚ L 214, 2008, s. 3).
- 2 Tento návrh bol predložený v rámci sporu medzi spoločnosťou Nerea SpA a Regione Marche (región Marche, Taliansko), ktorý sa týka odňatia štátnej pomoci priznanej spoločnosti Nerea v rámci vykonávania regionálneho operačného programu (ďalej len „ROP“) z Európskeho fondu regionálneho rozvoja (EFRR) z dôvodu, že tejto spoločnosti bola povolená preventívna reštrukturalizácia s cieľom pokračovania činnosti.

Právny rámec

Právo Únie

- 3 Odôvodnenia 15 a 36 nariadenia č. 800/2008 uvádzajú:

„(15) Pomoc poskytovaná firmám v ťažkostiach v zmysle Usmernení Spoločenstva o štátnej pomoci na záchranu a reštrukturalizáciu firiem v ťažkostiach [Ú. v. EÚ C 244, 2004, s. 2] by sa mala posudzovať podľa týchto usmernení s cieľom vyhnúť sa ich obchádzaniu. Pomoc takýmto podnikom by preto mala byť vyňatá z pôsobnosti tohto nariadenia. Aby sa znížila administratívna záťaž členských štátov pri poskytovaní pomoci [malým a stredným podnikom (MSP)], na ktorú sa vzťahuje toto nariadenie, mala by sa definícia podniku v ťažkostiach zjednodušiť v porovnaní s definíciou použitou v uvedených usmerneniach. Okrem toho MSP založené pred menej ako troma rokmi by sa na účely tohto nariadenia nemali pokladať za podniky nachádzajúce sa v ťažkostiach v tomto období, pokiaľ nespĺňajú kritériá vnútroštátnych právnych predpisov, podľa ktorých sa stávajú subjektmi kolektívnych konkurzných konaní. Toto zjednodušenie by nemalo mať vplyv na zaradenie týchto MSP podľa uvedených usmernení z hľadiska pomoci, na ktorú sa nevzťahuje toto nariadenie a nemalo by mať vplyv na zaradovanie veľkých podnikov ako podnikov v ťažkostiach podľa tohto nariadenia, na ktoré sa naďalej v plnom rozsahu uplatňuje definícia uvedená v usmerneniach.

...

- (36) V súlade so zásadami upravujúcimi pomoc patriacu do rozsahu pôsobnosti článku [107 ods. 1 ZFEÚ], by sa pomoc mala pokladať za poskytnutú vo chvíli, keď je príjemcovi priznané legálne právo prijať pomoc v súlade s uplatniteľným vnútroštátnym právnym režimom.“

4 Článok 1 ods. 6 a 7 nariadenia č. 800/2008 stanovuje:

„6. Toto nariadenie sa neuplatňuje na:

...

c) pomoc firmám v ťažkostiach.

7. Na účely uplatnenia odseku 6 písm. c) sa za podnik v ťažkostiach považuje MSP, ktorý spĺňa tieto podmienky:

...

c) bez ohľadu na typ dotknutej spoločnosti, ak spĺňa kritériá v súlade s vnútroštátnymi právnymi predpismi na to, aby sa stala predmetom konania vo veci kolektívnej insolventnosti.

MSP založené pred menej ako troma rokmi sa na účely tohto nariadenia nepovažuje za podniky nachádzajúce sa v ťažkostiach v tomto období, pokiaľ nespĺňajú kritériá stanovené v prvom pododseku písm. c).“

5 Body 9 až 11 usmernení Spoločenstva o štátnej pomoci na záchranu a reštrukturalizáciu firiem [podnikov – *neoficiálny preklad*] v ťažkostiach (Ú. v. ES C 244, 2004, s. 2, ďalej len „usmernenia“) stanovujú:

„9. Neexistuje žiadna definícia spoločenstva, ktorá by definovala firmu v ťažkostiach. Na účely týchto usmernení však Komisia považuje určitú firmu za firmu v ťažkostiach, keď táto nie je schopná, či už prostredníctvom svojich vlastných zdrojov, alebo pomocou finančných prostriedkov, ktoré je schopná získať od svojich vlastníkov/akcionárov alebo veriteľov, zamedziť stratám, ktoré by ju bez vonkajšej intervencie verejných orgánov takmer s určitosťou odsúdili na vylúčenie z obchodnej činnosti v krátkodobom alebo strednodobom horizonte.

10. Firma sa v princípe [v zásade – *neoficiálny preklad*] a bez ohľadu na jej veľkosť považuje za nachádzajúcu sa v ťažkostiach na účely týchto usmernení predovšetkým v nasledujúcich prípadoch:

a) v prípade spoločnosti s ručením obmedzeným, kde sa viac ako polovica jej základného imania prekryla stratou a viac ako štvrtina tohto kapitálu bola prekrytá stratou v priebehu predchádzajúcich 12 mesiacov [v prípade spoločnosti s ručením obmedzeným, ak sa viac ako polovica jej základného imania stratila a viac ako štvrtina tohto imania sa stratila v priebehu predchádzajúcich 12 mesiacov – *neoficiálny preklad*], alebo

b) v prípade firmy, kde aspoň určitý počet členov predstavuje neobmedzené ručenie za dlh firmy, kde sa prekryla stratou viac ako polovica kapitálu vykazovaného v účtoch firmy a viac ako štvrtina tohto kapitálu bola prekrytá stratou v priebehu predchádzajúcich 12 mesiacov [v prípade spoločnosti, kde aspoň niekoľko spoločníkov ručí neobmedzene za dlhy spoločnosti, v ktorej sa stratila viac ako polovica kapitálu vykazovaného v účtoch firmy a viac ako štvrtina tohto kapitálu sa stratila v priebehu predchádzajúcich 12 mesiacov – *neoficiálny preklad*], alebo

c) bez ohľadu na typ dotknutej spoločnosti, keď spĺňa kritériá v súlade s vnútroštátnym zákonodarstvom na to, aby sa stala predmetom konania vo veci kolektívnej insolventnosti [bez ohľadu na typ dotknutej spoločnosti, keď spĺňa kritériá v súlade s uplatniteľným vnútroštátnymi právnymi predpismi na to, aby sa stala predmetom kolektívneho konkurzného konania – *neoficiálny preklad*].

11. Aj keď sa nevyskytuje žiadna z okolností uvedených v bode 10, firma sa môže stále považovať za nachádzajúcu sa v ťažkostiach predovšetkým v prípadoch, keď sa prejavuje obvyklými príznakmi firmy v ťažkostiach, ako sú rastúce straty, klesajúci obrat, rastúce skladové zásoby, nadmerná kapacita, pokles peňažného toku, rastúce dlhy, stúpajúce úrokové poplatky a klesajúca alebo nulová čistá hodnota aktív. V akútnych prípadoch sa firma už mohla stať insolventnou alebo môže byť predmetom konania vo veci kolektívnej insolventnosti, ktoré sa začalo v súlade s domácim zákonodarstvom [V najväznejších prípadoch by podnik mohol byť insolventný alebo byť v konkurznom konaní v dôsledku platobnej neschopnosti – *neoficiálny preklad*]. V poslednom menovanom prípade sa tieto usmernenia uplatňujú na akúkoľvek pomoc poskytnutú v rámci takýchto postupov, ktoré vedú k tomu, že firma pokračuje v obchodnej činnosti. V každom prípade je firma v ťažkostiach oprávnená len vtedy, ak sa nemôže preukázateľne zotaviť prostredníctvom svojich vlastných zdrojov alebo finančných prostriedkov, ktoré získa od svojich vlastníkov/akcionárov alebo zo zdrojov na trhu.“

Talianske právo

- 6 Právna úprava preventívnej reštrukturalizácie, ktorej variantom je preventívna reštrukturalizácia s cieľom pokračovania v činnosti, je upravená v článkoch 160 až 186a kráľovského dekrétu č. 267 zo 16. marca 1942 o úprave konkurzu, preventívnej reštrukturalizácie, riadenej správy a nútenej administratívnej likvidácie (GURI č. 81 zo 6. apríla 1942) (ďalej len „zákon o konkurze“).

- 7 Článok 160 zákona o konkurze s názvom „Podmienky začatia konania“ stanovuje:

„Podnikateľ, ktorý sa nachádza v krízovej situácii, môže svojim veriteľom ponúknuť preventívnu reštrukturalizáciu na základe plánu...

Na účely uvedené v predchádzajúcom odseku krízovú situáciu predstavuje tiež stav insolventnosti.

...“

- 8 Článok 161 zákona o konkurze s názvom „Žiadosť o reštrukturalizáciu“ stanovuje:

„Žiadosť o začatie konania o preventívnej reštrukturalizácii sa podáva prostredníctvom návrhu podpísaného dlžníkom na súde územného obvodu, v ktorom má podnik svoje hlavné sídlo...“

- 9 Článok 186a zákona o konkurze s názvom „Reštrukturalizácia pri zachovaní činnosti podniku“ stanovuje:

„Ak plán reštrukturalizácie podľa článku 161 ods. 2 písm. e) predpokladá pokračovanie činnosti podniku pod vedením dlžníka, prevod podniku v prevádzke alebo vklad podniku v prevádzke do jednej alebo viacerých obchodných spoločností, vrátane novej spoločnosti, uplatnia sa ustanovenia tohto článku. Tento plán môže zahŕňať aj likvidáciu majetku, ktorý neslúži na prevádzku podniku.

V prípadoch uvedených v tomto článku:

- a) plán podľa článku 161 druhého odseku písm. e) musí obsahovať aj analytické údaje o očakávaných nákladoch a výnosoch, pokiaľ ide o pokračovanie činnosti podniku v súlade s plánom reštrukturalizácie, o potrebných finančných zdrojoch a príslušných spôsoboch ich pokrytia;
- b) skutočnosť, že pokračovanie činnosti podniku v súlade s plánom reštrukturalizácie povedie k najlepšiemu spôsobu uspokojenia veriteľov, je potrebné osvedčiť odborným posudkom podľa článku 161 tretieho odseku;

- c) plán môže zahŕňať, bez toho, aby bolo dotknuté ustanovenie článku 160 druhého odseku, odklad platby prednostným veriteľom a veriteľom so záložným právom k hnutelnej veci alebo nehnuteľnosti v trvaní až jedného roka od schválenia reštrukturalizácie, okrem prípadov likvidácie majetku alebo práv, ktoré sú základom predmetných prednostných práv. V takom prípade nemajú prednostní veritelia uvedení v predchádzajúcej vete, hlasovacie právo.

S výhradou ustanovení článku 169a sa zmluvné vzťahy prebiehajúce ku dňu podania návrhu, vrátane zákaziek uzatvorených s orgánmi verejnej moci nekončia v dôsledku začatia konania. Prípadné dojednania o opaku sú neúčinné. Schválenie návrhu na preventívnu reštrukturalizáciu nebráni pokračovaniu verejných zákaziek, ak odborník, ktorého určí dlžník na základe článku 67, osvedčil súlad ďalšieho trvania daných zmlúv s plánom reštrukturalizácie a tiež primeranú schopnosť plniť príslušné záväzky. V prípade rešpektovania zákonných podmienok môže mať z tohto ďalšieho plnenia zmlúv úžitok aj spoločnosť, ktorá nadobudla, resp. do ktorej základného imania sa vložil podnik alebo časti podniku a na ktorú sa predmetné zmluvy prevádzajú. Splnomocnený sudca rozhodne pri prevode alebo vklade podniku o výmaze vkladov a zápisov do príslušných registrov.

Po podaní návrhu musí účasť na postupoch zadávania verejných zákaziek povoliť súd na základe stanoviska súdneho komisára, ak bol vymenovaný; ak vymenovaný nebol, v danej veci koná súd.

Schválenie návrhu na preventívnu reštrukturalizáciu nebráni účasti na postupoch zadávania verejných zákaziek, ak dotknutý podnik vo verejnom obstarávaní predloží:

- a) odborný posudok vypracovaný subjektom spĺňajúcim požiadavky podľa článku 67 tretieho odseku písm. d), ktorým sa osvedčí súlad s plánom reštrukturalizácie a primeraná schopnosť plniť zmluvu;
- b) vyhlásenie iného hospodárskeho subjektu spĺňajúceho všeobecné, technické a ekonomické požiadavky, ako aj podmienky týkajúce sa certifikácie, požadované na účel zadania zákazky, ktorý sa voči uchádzačovi a verejnému obstarávateľovi zaviazal, že počas trvania zákazky poskytne k dispozícii prostriedky potrebné na jej realizáciu a prevezme záväzky uchádzača v prípade, že sa tento uchádzač v priebehu verejného obstarávania alebo po uzatvorení zmluvy dostane do úpadku, alebo z akýchkoľvek dôvodov nebude viac schopný zákazku riadne vykonať. Uplatní sa článok 49 [decreto legislativo n. 163 – Codice dei contratti pubblici relativi a lavori, servizi e forniture in attuazione delle direttive 2004/17/CE e 2004/18/CE (legislatívny dekrét č. 163, Zákoník verejného obstarávania na uskutočnenie stavebných prác, poskytnutie služieb a dodanie tovaru, ktorým sa preberajú smernice 2004/17/ES a 2004/18/ES) z 12. apríla 2006 (riadny dodatok ku GURI č. 100 z 2. mája 2006)].

S výhradou ustanovení predchádzajúceho odseku sa môže spoločnosť, voči ktorej sa vedie konanie o reštrukturalizácii, zúčastniť verejného obstarávania aj ako súčasť dočasného združenia podnikov, a to za predpokladu, že nie je subjektom oprávneným konať za toto združenie a voči ostatným podnikom v tomto združení sa nevedie konanie vo veci kolektívnej insolventnosti. V tomto prípade môže vyhlásenie podľa štvrtého odseku písm. b) poskytnúť aj hospodársky subjekt, ktorý je súčasťou združenia.

Ak v priebehu konania začatého podľa tohto článku dotknutý podnik ukončí svoju podnikateľskú činnosť alebo ak táto činnosť zjavne poškodzuje veriteľov, zasiahne súd v zmysle článku 173. Tým nie je dotknuté právo dlžníka zmeniť návrh na reštrukturalizáciu.“

Spor vo veci samej a prejudiciálne otázky

- ¹⁰ Rozhodnutím z 9. novembra 2010 schválil región Marche výzvu a tlačivá na realizáciu opatrenia 1.2.1.05.01 ROP z EFRR týkajúceho sa regiónu Marche na roky 2007 až 2013, schváleného rozhodnutím Európskej komisie č. 3986 zo 17. augusta 2007.

- 11 Dňa 13. apríla 2011 Nerea podala žiadosť o pomoc z tohto ROP. Rozhodnutím z 20. marca 2012 región Marche poskytol spoločnosti Nerea príspevok vo výške 144 052,58 eura v súvislosti s oprávnenými nákladmi 665 262,91 eura. Na žiadosť spoločnosti Nerea jej bola vyplatená záloha vo výške 50 % sumy tejto pomoci, teda 72 026,29 eura, sprostredkovateľským orgánom MedioCredito Centrale (MCC) S.p.A. (ďalej len „MCC“).
- 12 Dňa 18. novembra 2013, po vykonaní investícií, ktoré boli predmetom tejto finančnej pomoci, Nerea predložila správu o vynaložených výdavkoch a požiadala o vyplatenie zvyšku tejto pomoci.
- 13 Dňa 24. decembra 2013 podala Nerea na Tribunale di Macerata (súd v Macerate, Taliansko) návrh na preventívnu reštrukturalizáciu s cieľom pokračovať v činnosti. Rozhodnutím z 15. októbra 2014 uverejneným 23. októbra 2014 uvedený súd začal konanie vo veci preventívnej reštrukturalizácie.
- 14 Listom z 11. februára 2015 MCC oznámil spoločnosti Nerea rozhodnutie o začatí konania o odňatí finančnej pomoci, ktorú jej poskytol región Marche. Začatie tohto konania bolo odôvodnené skutočnosťou, že v dôsledku začatia konania o preventívnej reštrukturalizácii s cieľom pokračovať v činnosti, Nerea prestala spĺňať požiadavky týkajúce sa spôsobilosti na prijatie finančného príspevku stanovené v článku 1, ako aj v článku 20 písm. h) výzvy na predkladanie projektov.
- 15 Dňa 5. marca 2015 Nerea predložila pripomienky a žiadala o zrušenie konania o odňatí pomoci.
- 16 Listom z 20. marca 2015 MCC spoločnosti Nerea potvrdil, že začatie konania o preventívnej reštrukturalizácii s cieľom pokračovať v činnosti voči nej predstavuje podľa článku 1 ods. 7 písm. c) nariadenia č. 800/2008 jednu z prekážok v jej spôsobilosti na prijatie finančnej pomoci.
- 17 Dňa 11. mája 2015 región Marche odňal finančnú pomoc udelenú spoločnosti Nerea a požiadal ju o vrátenie zálohy 72 026,29 eura, ktorá jej bola vyplatená, zvýšenej o úroky v sume 4 997,93 eura.
- 18 Nerea sa teda obrátila na vnútroštátny súd so žalobou proti týmto rozhodnutiam a dovoľáva sa najmä porušenia ROP, článku 1 ods. 7 nariadenia č. 800/2008 a zásady riadnej správy vecí verejných.
- 19 Za týchto podmienok Tribunale amministrativo regionale per le Marche (Regionálny správny súd Marche, Taliansko) rozhodol prerušiť konanie a položiť Súdnemu dvoru nasledujúce prejudiciálne otázky:
 - „1. Vzťahuje sa článok 1 ods. 7 písm. c) nariadenia č. 800/2008 iba na konania vo veci kolektívnej insolventnosti, ktoré môžu z úradnej povinnosti začať správne orgány a sudy členských štátov (v Taliansku ide napríklad o konkurz) alebo sa vzťahuje aj na konania, ktoré možno začať na základe návrhu dotknutého podnikateľa (akým je v talianskom práve preventívna reštrukturalizácia), keďže dané ustanovenie uvádza „sa stala predmetom“ konania vo veci kolektívnej insolventnosti?
 2. V prípade odpovede na predchádzajúcu otázku v tom zmysle, že nariadenie č. 800/2008 sa vzťahuje na všetky konania vo veci kolektívnej insolventnosti, má sa článok 1 ods. 7 písm. c) tohto nariadenia, s osobitným zreteľom na inštitút preventívnej reštrukturalizácie pri zachovaní činnosti podniku podľa článku 186a zákona o konkurze, vykladať tak, že samotná existencia predpokladov na začatie insolvenčného konania voči podnikateľovi, ktorý sa usiluje o získanie príspevku zo štrukturálnych fondov, bráni tomu, aby sa tento príspevok dotknutému subjektu poskytol, resp. zaväzuje vnútroštátne riadiace orgány, aby odňali už poskytnuté príspevky, alebo naopak v tom zmysle, že ťažkosti podniku sa majú konkrétne preskúmať, pričom sa zohľadnia napríklad časové aspekty začatia konania, skutočnosť, či podnik plní svoje záväzky, ako aj všetky ostatné významné okolnosti?“

O prejudiciálnych otázkach

- 20 Na úvod treba poznamenať, že vnútroštátny súd sa Súdneho dvora pýta na výklad článku 1 ods. 7 písm. c) nariadenia č. 800/2008, keďže mu bol predložený spor v ktorom Nerea, ktorá je príjemcom štátnej pomoci udeľovanej v rámci ROP týkajúceho sa regiónu Marche, spochybňuje, že musí vrátiť sumu pomoci, ako aj úroky s ňou spojené, za uplatnenia tohto ustanovenia z dôvodu, že po jej udelení požiadala o preventívnu reštrukturalizáciu s cieľom pokračovať v činnosti.

O prvej otázke

- 21 Svojou prvou otázkou sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či sa článok 1 ods. 7 písm. c) nariadenia č. 800/2008 má vykladať v tom zmysle, že pojem „konanie vo veci kolektívnej insolventnosti“, ktorý uvádza, sa vzťahuje iba na konania, ktoré môžu z úradnej povinnosti začať správne orgány a sudy členských štátov, alebo či sa vzťahuje tiež na konania, ktoré môžu začať na podnet podniku.
- 22 Z návrhu na začatie prejudiciálneho konania vyplýva, že táto otázka vzniká z dôvodu osobitosti konania o kolektívnej insolventnosti vo veci samej, a to preventívna reštrukturalizácia s cieľom pokračovania v činnosti, ako to uvádza zákon o konkurze, ktorú začal príslušný súd na návrh dotknutého podniku.
- 23 Ak by sa pojem „konanie vo veci kolektívnej insolventnosti“ mal vykladať tak, že sa týka iba konaní začatých z úradnej povinnosti príslušným súdom, nezahŕňal by preventívnu reštrukturalizáciu s cieľom pokračovania v činnosti a článok 1 ods. 6 a 7 nariadenia č. 800/2008 by sa na situáciu spoločnosti Nerea neuplatňoval.
- 24 V tejto súvislosti treba pripomenúť, že podľa jeho článku 1 ods. 6 písm. c), nariadenie č. 800/2008 sa neuplatňuje na pomoc podnikom v ťažkostiach. Odôvodnenie 15 uvedeného nariadenia spresňuje, že pomoc poskytovaná podnikom v ťažkostiach sa má posudzovať podľa usmernení s cieľom vyhnúť sa ich obchádzaniu.
- 25 Článok 1 ods. 7 písm. c) nariadenia č. 800/2008 stanovuje, že MSP sa má považovať za podnik v ťažkostiach, ak podľa uplatniteľného vnútroštátneho práva spĺňa kritériá na to, aby sa stal predmetom konania vo veci kolektívnej insolventnosti.
- 26 Toto ustanovenie tak odkazuje, pokiaľ ide o určenie podmienok, za ktorých je MSP predmetom konania vo veci kolektívnej insolventnosti, na vnútroštátne právo.
- 27 Treba však poznamenať, že ani toto ustanovenie, ani žiadne iné ustanovenie nariadenia č. 800/2008 nestanovuje rozlišovanie medzi rôznymi konaniami vo veci kolektívnej insolventnosti, ktoré existujú v rôznych vnútroštátnych právnych poriadkoch, podľa toho, či sú tieto konania začaté správnymi a súdnymi orgánmi členských štátov alebo z podnetu podniku.
- 28 Hoci je pravda, že článok 1 ods. 7 písm. c) nariadenia č. 800/2008 odkazuje na „kritériá... na to, aby sa stala predmetom“ konania vo veci kolektívnej insolventnosti, toto ustanovenie nemožno vykladať v tom zmysle, že sa vzťahuje len na konania začaté voči podnikom z úradnej povinnosti, s vylúčením konaní začatých na podnet podnikov.
- 29 V dôsledku toho treba článok 1 ods. 7 písm. c) nariadenia č. 800/2008 vykladať v tom zmysle, že pojem „konanie vo veci kolektívnej insolventnosti“, ktorý uvádza, sa vzťahuje na všetky konania vo veci kolektívnej insolventnosti podnikov, ktoré stanovuje vnútroštátne právo, bez ohľadu na to, či sú tieto konania začaté z úradnej povinnosti vnútroštátnymi správnymi alebo súdnymi orgánmi, alebo na základe podnetu dotknutého podniku.

O druhej otázke

- 30 Svojou druhou otázkou sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či sa článok 1 ods. 7 písm. c) nariadenia č. 800/2008 má vykladať v tom zmysle, že skutočnosť, že podnik spĺňa kritériá na to, aby sa stal predmetom konania vo veci kolektívnej insolventnosti, stačí na to, aby bolo zabránené poskytnúť mu štátnu pomoc podľa uvedeného nariadenia, alebo sa nariadilo jej odňatie, ak už bola poskytnutá, alebo či na tieto účely treba konkrétne preukázať, že podnik je v ťažkostiach.
- 31 V tejto súvislosti treba pripomenúť, že podľa jeho článku 1 ods. 6 písm. c) nariadenie č. 800/2008, vylučuje zo svojej pôsobnosti pomoc podnikom v ťažkostiach, teda najmä podnikom, ktoré v súlade s článkom 1 ods. 7 písm. c) tohto nariadenia spĺňajú podľa vnútroštátneho práva, ktoré sa na nich uplatňuje, kritériá na to, aby sa stali predmetom konania vo veci kolektívnej insolventnosti.
- 32 Ako vyplýva z odôvodnenia 36 nariadenia č. 800/2008, pomoc patriacu do pôsobnosti článku 107 ods. 1 ZFEÚ treba považovať za pomoc poskytnutú v čase, keď je príjemcovi priznané legálne právo prijať pomoc v súlade s uplatniteľnou vnútroštátnou právnou úpravou.
- 33 Preto ako to v podstate poznamenal generálny advokát v bode 71 svojich návrhov, v tom istom okamihu treba posudzovať, vzhľadom na podmienky stanovené nariadením č. 800/2008, nárok podniku na poskytnutie pomoci (pozri v tomto zmysle rozsudok z 21. marca 2013, Magdeburger Mühlenwerke, C-129/12, EU:C:2013:200, bod 40).
- 34 V nadväznosti na to treba pripomenúť, že ako vyplýva z odôvodnenia 15 nariadenia č. 800/2008, definícia „podniku v ťažkostiach“ sa musí zjednodušiť v porovnaní s definíciou použitou v usmerneniach, aby sa znížilo administratívne zaťaženie členských štátov pri udeľovaní pomoci, na ktorú sa vzťahuje toto nariadenie MSP. Článok 1 ods. 7 uvedeného nariadenia sa v dôsledku toho obmedzuje na opakovanie prvkov pojmu „podnik v ťažkostiach“ uvedených v bode 10 usmernení, bez toho, aby preberali prvky vymenované v ich bode 11.
- 35 Bolo by v rozpore s týmto cieľom zjednodušenia uložiť príslušným orgánom členských štátov rozhodovať o udeľovaní štátnej pomoci podniku, ktorý samotné orgány posudzujú konkrétne v čase, keď skúmajú nárok tohto podniku na poskytnutie pomoci, či je v ťažkostiach, na základe uplatnenia nariadenia č. 800/2008.
- 36 Navyše článok 1 ods. 7 písm. c) uvedeného nariadenia ukladá predmetným orgánom povinnosť pristúpiť nie k samostatnému skúmaniu konkrétnej situácie podniku, ale len dbať o to, aby sa podľa toho istého nariadenia neposkytla pomoc podniku, ktorý spĺňa kritériá na to, aby sa stal predmetom konania vo veci kolektívnej insolventnosti.
- 37 Z toho vyplýva, že podnik, ako je spoločnosť Nerea, ktorý k dátumu, keď mu bola poskytnutá pomoc, nespĺňal kritériá na to, aby sa stal predmetom konania vo veci kolektívnej insolventnosti stanoveným vnútroštátnym právom, ktoré sa na neho uplatňovalo, čo prislúcha konštatovať vnútroštátnemu súdu, nemožno považovať za podnik v ťažkostiach, na ktorý sa vzťahuje článok 1 ods. 6 nariadenia č. 800/2008.
- 38 Z toho tiež vyplýva, že pomoc poskytnutá podniku za dodržania nariadenia č. 800/2008, a najmä zápornej podmienky stanovenej v článku 1 ods. 6 tohto nariadenia, nemôže byť odňatá len z jediného dôvodu, že tento podnik sa stal predmetom konania vo veci kolektívnej insolventnosti po dátume, ku ktorému mu pomoc bola poskytnutá.
- 39 V dôsledku toho treba článok 1 ods. 7 písm. c) nariadenia č. 800/2008 vykladať v tom zmysle, že skutočnosť, že podnik spĺňa kritériá na to, aby sa stal predmetom konania vo veci kolektívnej insolventnosti podľa vnútroštátneho práva, čo prislúcha konštatovať vnútroštátnemu súdu, stačí na to, aby bolo zabránené poskytnúť mu štátnu pomoc podľa uvedeného nariadenia, alebo ak mu už taká

pomoc bola poskytnutá, aby sa konštatovalo, že podľa uvedeného nariadenia sa tak stať nemalo, pokiaľ tieto podmienky boli splnené k dátumu, ku ktorému bola pomoc poskytnutá. Naopak, pomoc poskytnutá podniku za dodržania nariadenia č. 800/2008, a najmä jeho článku 1 ods. 6, nemôže byť odňatá len z jediného dôvodu, že tento podnik sa stal predmetom konania vo veci kolektívnej insolventnosti po dátume, ku ktorému mu pomoc bola poskytnutá.

O trovách

- 40 Vzhľadom na to, že konanie pred Súdny dvorom má vo vzťahu k účastníkom konania vo veci samej incidenčný charakter a bolo začaté v súvislosti s prekážkou postupu v konaní pred vnútroštátnym súdom, o trovách konania rozhodne tento vnútroštátny súd. Iné trovy konania, ktoré vznikli v súvislosti s predložením pripomienok Súdnemu dvoru a nie sú trovami uvedených účastníkov konania, nemôžu byť nahradené.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (tretia komora) rozhodol takto:

1. Článok 1 ods. 7 písm. c) nariadenia Komisie (ES) č. 800/2008 zo 6. augusta 2008 o vyhlásení určitých kategórií pomoci za zlučiteľné so spoločným trhom podľa článkov [107 a 108 ZFEÚ] (Všeobecné nariadenie o skupinových výnimkách) sa má vykladať v tom zmysle, že pojem „konanie vo veci kolektívnej insolventnosti“, ktorý uvádza, sa vzťahuje na všetky konania vo veci kolektívnej insolventnosti podnikov, ktoré stanovuje vnútroštátne právo, bez ohľadu na to, či sú tieto konania začaté z úradnej povinnosti vnútroštátnymi správnymi alebo súdnymi orgánmi, alebo na základe podnetu dotknutého podniku.
2. Článok 1 ods. 7 písm. c) nariadenia č. 800/2008 sa má vykladať v tom zmysle, že skutočnosť, že podnik spĺňa kritériá na to, aby sa stal predmetom konania vo veci kolektívnej insolventnosti podľa vnútroštátneho práva, čo prislúcha konštatovať vnútroštátnemu súdu, stačí na to, aby bolo zabránené poskytnúť mu štátnu pomoc podľa uvedeného nariadenia, alebo ak mu už taká pomoc bola poskytnutá, aby sa konštatovalo, že podľa uvedeného nariadenia sa tak stať nemalo, pokiaľ tieto podmienky boli splnené k dátumu ku ktorému bola pomoc poskytnutá. Naopak, pomoc poskytnutá podniku za dodržania nariadenia č. 800/2008, a najmä jeho článku 1 ods. 6, nemôže byť odňatá len z jediného dôvodu, že tento podnik sa stal predmetom konania vo veci kolektívnej insolventnosti po dátume, ku ktorému mu pomoc bola poskytnutá.

Podpisy